

การกระจายอำนาจทางการคลัง ประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการขยายตัวทางเศรษฐกิจ: การวิเคราะห์ข้ามจังหวัด

ฐิติณัฐ วิวัฒน์ชาญกิจ^{1,*}, จันทรานุช มหากาญจนนะ²

^{1,2}คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

Received: 11 July 2020

Revised: 8 November 2021

Accepted: 11 November 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการกระจายอำนาจทางการคลัง ประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อส่งเสริมการขยายตัวทางเศรษฐกิจ กำหนดหน่วยการวิเคราะห์ คือ จังหวัด ทำการศึกษาระหว่างปี 2553-2560 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 76 จังหวัดทั่วประเทศ (ยกเว้นปึงกาฬ) ผลการทดสอบความสัมพันธ์กับแบบจำลองการขยายตัวทางเศรษฐกิจพบว่า ตัวแปรการกระจายอำนาจทางการคลังที่ไม่รวมเงินอุดหนุน มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ตัวแปรการกระจายอำนาจทางการคลังรวมเงินอุดหนุนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยผลลัพธ์ดังกล่าวจึงนำไปสู่การอภิปรายถึงแนวทางการให้เงินอุดหนุนที่เหมาะสมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจในงานวิจัยฉบับนี้ สำหรับตัวแปรประสิทธิภาพเชิงเทคนิคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ คือ การสร้างความสมดุลของการกระจายอำนาจทางการคลังทางด้านรายได้และรายจ่าย การเพิ่มรายได้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการเพิ่มประสิทธิภาพของทรัพยากรมนุษย์และสาธารณูปโภค

คำสำคัญ : การกระจายอำนาจทางการคลัง ประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การขยายตัวทางเศรษฐกิจ

* ผู้ประสานงานหลัก; อีเมล: wthitinat@gmail.com

Fiscal Decentralization, Local Government Efficiency and Economic Growth: A Cross-provincial Analysis

Thitinat Wiwatchankij^{1,*}, Chandra-nuj Mahakanjana²

^{1,2}Graduate School of Public Administration, National Institute of Development
Administration

Received: 11 July 2020

Revised: 8 November 2021

Accepted: 11 November 2021

Abstract

The purposes of this research were to study the impacts of fiscal decentralization and the efficiency of local administrative organizations (LAOs) on economic growth, and to provide policy recommendations to promote economic growth. The unit of analysis was defined as the province. This study was conducted between the years 2010-2017 using the research sample of 76 provinces nationwide (excepting Bueng Kan province). The results of the correlation test with the economic growth model revealed that the fiscal decentralization variables excluding supporting grants had negative correlation with economic growth, but the correlation was not statistically significant. Whereas the fiscal decentralization variables that included supporting grants had positive correlation with economic growth which was statistically significant. As a result, the guidelines for provision of appropriate supporting grants to LAOs were discussed in this research in order to support economic growth. As for the variable on technical efficiency of the LAOs, it was found to have negative correlation with economic growth but the correlation was not statistically significant. Finally, the policy recommendations for promotion of economic growth were the following: the creation of balance for fiscal decentralization in terms of revenue and expenditure; the increase of revenues for LAOs; and the enhancement of the efficiency of human resources and public utilities.

Keywords: Fiscal Decentralization, Local Government Efficiency, Economic Growth

---

* Corresponding Author; E-mail: wthitinat@gmail.com

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ไทยเคยเป็นหนึ่งในประเทศกำลังพัฒนาที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบรวมศูนย์ โดยหลังจากเริ่มใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับแรกเมื่อปี 1961 พบว่าในช่วง 3 ทศวรรษถัดมา (1960-1989) เศรษฐกิจไทยมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจติดอันดับต้นๆ ของโลก โดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยสูงกว่า 7% ตามตารางที่ 1 จนกระทั่งเริ่มเข้าสู่ช่วงทศวรรษที่ 1990 เศรษฐกิจโลกมีความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจไทยมากขึ้นทั้งด้านการค้า การลงทุน การส่งออก รวมถึงการย้ายฐานการผลิตเข้ามาในประเทศไทย ซึ่งน่าจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจไทย แต่เศรษฐกิจไทยกลับขยายตัวไม่สูงเช่นเดียวกับช่วงก่อนหน้า นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากต้องเผชิญกับคู่แข่งทางเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น จีน เวียดนาม อินเดีย เป็นต้น ขณะเดียวกันก็ไม่สามารถแข่งขันทางเทคโนโลยีกับประเทศที่พัฒนาแล้วได้ (Wongsindhuwiseth and Charunpipatkul, 2017) โดยคาดการณ์ว่าด้วยอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยซึ่งอยู่ที่ประมาณ 3.5% เทียบกับเศรษฐกิจโลกที่ขยายตัวเฉลี่ย 1% จะทำให้ไทยติดกับดักประเทศรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) ไปอีกอย่างน้อย 30 ปี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจระหว่างทศวรรษที่ 1960 -2010

ทศวรรษที่	1960-1969	1970-1979	1980-1989	1990-1999	2000-2009	2010-2019
อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่แท้จริงเฉลี่ย (%yoy)	7.82	7.30	7.29	5.20	4.32	3.58

ที่มา คำนวณจากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติโดยผู้เขียน

ในทางวิชาการได้มีข้อเสนอแนะเพื่อให้เศรษฐกิจขยายตัวต่อเนื่อง หนึ่งในข้อเสนอดังกล่าวคือ แนวคิดด้านการคลังสาธารณะ (Public Finance) โดย Musgrave (1959) และ Oates (1972) ได้อธิบายการใช้นโยบายการกระจายอำนาจทางด้านการคลังเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ (Economic Efficiency) ข้อเสนที่สำคัญคือการกระจายอำนาจทางด้านการคลังให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าและบริการสาธารณะ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับรู้ความต้องการของประชาชนดีกว่ารัฐบาลกลางที่อยู่ห่างไกล

ที่ผ่านมา มีงานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาความสัมพันธ์ดังกล่าว โดยอธิบายว่าการกระจายอำนาจทางด้านการคลังทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ดังนั้นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น งานวิจัยฉบับนี้จึงเป็นครั้งแรกที่เพิ่มการวัดประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยวิธี Data Envelopment Analysis (DEA) เข้ามาเป็นขั้นตอนหนึ่งของการวิจัย และจะนำไปเป็นตัวแปรทดสอบความสัมพันธ์กับการขยายตัวทางเศรษฐกิจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละจังหวัดของไทย
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของการกระจายอำนาจทางด้านการคลัง ประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทย และนำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะพบลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา 2 ประเภท

1. งานวิจัยที่ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มประเทศ Bodman (2010) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการกระจายอำนาจทางการคลังกับการพัฒนาเศรษฐกิจกลุ่มประเทศ OECD จำนวน 18 ประเทศ ศึกษาระหว่างปี 1981-1998 ผลจากการทดสอบแบบ Cross-sectional Analysis พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ แต่เมื่อทดสอบด้วย Panel Data Analysis พบว่ามีความสัมพันธ์ นอกจากนี้สิ่งที่งานศึกษานี้ได้ค้นพบเพิ่มเติม คือ การกระจายอำนาจทางการคลังสำหรับประเทศที่ปกครองแบบ Unitary States จะส่งผลกระทบต่อขยายตัวทางเศรษฐกิจมากกว่าประเทศที่ปกครองแบบ Federal Systems และยิ่งประเทศมีการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นจำนวนมากจะส่งผลให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจลดลง เช่นเดียวกับงานของ Baskaran and Feld (2013) ที่ทดสอบกับกลุ่มประเทศ OECD จำนวน 23 ประเทศ ศึกษาระหว่างปี 1975-2001 ผลการศึกษาพบว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างการกระจายอำนาจทางการคลังกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่ได้เพิ่มเติมจากงานศึกษานี้คือ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เพิ่มขึ้น เป็นอุปสรรคสำคัญขัดขวางการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าในการพิจารณาการกระจายอำนาจไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องพิจารณาทั้งมิติทางการเมืองและการคลังควบคู่ไปด้วย ดังนั้นในงานศึกษาของ Filippetti and Sacchi (2016) ที่ทดสอบกลุ่มประเทศ OECD ระหว่างปี 1970-2010 จำนวน 21 ประเทศ จึงได้เพิ่มตัวแปรเชิงสถาบันในแบบจำลอง ผลการศึกษาพบว่า การกระจายอำนาจทางการคลังจะมีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจหรือไม่ขึ้นอยู่กับบริบทของท้องถิ่น กล่าวคือหากการกระจายอำนาจทางด้านภาษี (Tax Decentralization) เพิ่มขึ้น ภายใต้การกระจายอำนาจทางการบริหารและการปกครอง (Administrative and Political Decentralization) ที่เพิ่มขึ้น จะเอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ในทางตรงข้ามถ้าการกระจายอำนาจทางด้านภาษีลดลง ภายใต้การกระจายอำนาจทางการบริหารและการปกครองที่ลดลง จะเอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจเช่นกัน

2. งานวิจัยที่ใช้กลุ่มตัวอย่างรายประเทศ Nguyen and Anwar (2011) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการกระจายอำนาจทางการคลังกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 61 จังหวัดของเวียดนาม ศึกษาระหว่างปี 1997-2007 ผลการศึกษาพบว่า การกระจายอำนาจทางด้านรายจ่ายมีความสัมพันธ์ทางลบ ขณะที่ทางด้านรายได้มีความสัมพันธ์ทางบวก ทั้งนี้เนื่องจากรัฐบาลกลางยังคงมีบทบาทสำคัญในการลงทุน นอกจากนี้ การกระจายอำนาจทางด้านรายจ่าย ยังเพิ่มโอกาสให้เกิดการคอร์รัปชัน สำหรับงานศึกษาในประเทศอื่น เช่น Adefeso (2014) ศึกษาประเทศไนจีเรียช่วงเวลาระหว่างปี 1970-2013 ผลการศึกษาพบว่า การกระจายอำนาจทั้งรายจ่ายและทางด้านรายได้ไม่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยงานวิจัยนี้ให้เหตุผลว่า อาจเป็นเพราะการทุจริตคอร์รัปชันของนักการเมืองท้องถิ่น จึงส่งผลให้ผลการศึกษาที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และ Yushkov (2015) ทดสอบความสัมพันธ์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภูมิภาคต่างๆ ของรัสเซียจำนวน 78 แห่ง ทำการศึกษาในช่วงปี 2005-2012 ผลการศึกษาพบว่า การกระจายอำนาจทางด้านรายจ่ายและทางด้านรายได้มีความสัมพันธ์ทางลบ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลาง ขณะเดียวกันการพึ่งพาเงินอุดหนุนในสัดส่วนที่สูง ส่งผลให้เงินอุดหนุนที่ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อ (1) คำนวณค่าประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ (2) ทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติของตัวแปรต่างๆ ผ่านแบบจำลองการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

ตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้ามจังหวัด (Cross-provincial Analysis) ของประเทศไทยจำนวนทั้งสิ้น 76 จังหวัด (ยกเว้นบึงกาฬ) เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทำการศึกษาระหว่างปี 2553-2560

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัยครั้งนี้มี 2 ส่วนคือ (1) คำนวณหาประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละจังหวัดด้วย DEA และ (2) ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ กับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยใช้แบบจำลองสมการถดถอย มีรายละเอียดของแต่ละเครื่องมือวิจัยดังนี้

1. คำนวณหาประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย DEA โดยแสดงในรูปโปรแกรมเชิงเส้น (Linear Programming) มีรายละเอียดดังนี้

$$\theta^* = \min \theta$$

Subject to

$$\lambda_1 x_{i1} + \lambda_2 x_{i2} + \dots + \lambda_0 x_{i0} + \dots + \lambda_n x_{in} \leq \theta x_{i0} \quad i = 1, 2, \dots, m;$$

$$\lambda_1 y_{i1} + \lambda_2 y_{i2} + \dots + \lambda_0 y_{i0} + \dots + \lambda_n y_{in} \geq y_{i0} \quad r = 1, 2, \dots, s;$$

$$\lambda_1 + \lambda_2 + \dots + \lambda_0 + \dots + \lambda_n = 1$$

$$\lambda_j \geq 0 \quad j = 1, 2, \dots, n.$$

โดย θ = ระดับประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด 1

y_{i1} = ผลผลิต (Output) i ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด 1

x_{i1} = ปัจจัยนำเข้า (Input) i ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด 1

λ_1 = น้ำหนักถ่วงปัจจัยนำเข้า (Input) และผลผลิต (Output) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด 1

โดยในการคำนวณประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละจังหวัด กำหนดปัจจัยนำเข้า (Inputs) 4 ตัวแปร คือ ขนาดพื้นที่, จำนวนประชากร, จำนวนพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรายได้รัฐบาลกลางจัดสรร และกำหนดผลผลิต (Outputs) 3 ตัวแปร คือ ปริมาณจัดเก็บขยะมูลฝอย จำนวนเบี้ยผู้สูงอายุ และภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง

2. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการกระจายอำนาจทางการคลัง และประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจด้วยแบบจำลองสมการถดถอย กำหนดตัวแปรหลักที่ใช้ในการศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ 1) ตัวแปรการกระจายอำนาจทางการคลังที่ไม่รวมเงินอุดหนุน (FD) พิจารณาจากภาษีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเองเทียบกับรายได้รวมทั้งหมด 2) ตัวแปรการกระจายอำนาจทางการคลังที่รวมเงินอุดหนุน (FDG) พิจารณาจากภาษีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเองรวมกับเงินอุดหนุนเทียบกับรายได้รวมทั้งหมด และ 3) ตัวแปรประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (DEA) ที่คำนวณได้จากขั้นตอนที่ (1) พร้อมกับตัวแปรควบคุมอื่น (Control Variables)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การคำนวณหาค่าประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากแหล่งต่างๆ ดังนี้ (1) พื้นที่ จำนวนประชากร รายได้รัฐบาลกลางจัดสรร ภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง จำนวนพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2) ปริมาณจัดเก็บขยะมูลฝอย จากกรมควบคุมมลพิษ และ (3) จำนวนเบี้ยผู้สูงอายุ จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

2. การหาความสัมพันธ์จากแบบจำลองอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากแหล่งต่างๆ ดังนี้ (1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมที่แท้จริงของจังหวัดต่อหัว จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2) รายได้จัดเก็บเอง และเงินอุดหนุน จากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (3) จำนวนประชากร จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (4) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (5) จำนวนสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ จากธนาคารแห่งประเทศไทย (6) จำนวนสถานประกอบการ จากสำนักงานประกันสังคม (7) ปริมาณจำหน่ายไฟฟ้า จากการไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (8) จำนวนนักท่องเที่ยว จากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และ (9) ประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการคำนวณในขั้นตอนที่ 1)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยวิธี DEA จากปัจจัยนำเข้า (Input) และผลผลิต (Output) ที่กำหนด ถ้าค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1 แสดงว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมีประสิทธิภาพหรือมีการดำเนินงานที่ดีที่สุด (Best Practice) แต่ถ้าน้อยกว่า 1 แสดงว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนั้นไม่มีประสิทธิภาพ

2. วิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ผ่านแบบจำลองสมการถดถอยโดยกำหนดรูปแบบ Cobb-Douglas Production Function สามารถจำแนกองค์ประกอบได้ดังนี้

$$Y = A K^{\beta_1} L^{\beta_2} \text{-----}(1)$$

ปรับ (1) ให้อยู่ในรูป log form: $\log(Y) = \log(A) + \beta_1 \log(K) + \beta_2 \log(L)$ -----(2)

หาอนุพันธ์เทียบกับเวลา: $\frac{d \log(Y)}{dt} = \frac{d \log(A)}{dt} + \beta_1 \frac{d \log(K)}{dt} + \beta_2 \frac{d \log(L)}{dt}$ -----(3)

โดยที่ $\frac{d \log(Y)}{dt}$ คือ อัตราการเพิ่มของผลผลิต, $\frac{d \log(A)}{dt}$ คือ อัตราการเพิ่มของเทคโนโลยี (ค่าคงที่)
 $\frac{d \log(K)}{dt}$ คือ อัตราการเพิ่มของสินทรัพย์, $\frac{d \log(L)}{dt}$ คือ อัตราการเพิ่มของแรงงาน
 β_1, β_2 คือ ค่าความยืดหยุ่น (Elasticity)

จากสมการ (3) งานวิจัยได้กำหนดให้ตัวแปรผลิตภัณฑ์มวลรวมที่แท้จริงของจังหวัดต่อหัว (RealGPPPC) เป็นตัวแทนของผลผลิต (Y) ตัวแปรจำนวนสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ (Credit) เป็นตัวแทนของสินทรัพย์ (K) ตัวแปรจำนวนประชากร (POP) เป็นตัวแทนของแรงงาน (L) และกำหนดตัวแปรอื่นเป็นตัวแปรควบคุม (Control Variables) ต่อมาจึงได้แบบจำลองที่ใช้ศึกษาซึ่งคล้ายกับงานศึกษาของ (Bodman, 2010) มีรายละเอียดดังนี้

$$\begin{aligned} d \log (\text{RealGPPPC}_{it}) &= \alpha + \beta_1 d \log (\text{FD}_{it}) + \beta_2 d \log (\text{FDG}_{it}) + \beta_3 d \log (\text{PY}_{it}) + \beta_4 d \log (\text{Credit}_{it}) \\ &+ \beta_5 d \log (\text{ESTB}_{it}) + \beta_6 d \log (\text{ELECT\_SOLD}_{it}) + \beta_7 d \log (\text{No\_TOURISM}_{it}) \\ &+ \beta_8 d \log (\text{POP}_{it}) + \beta_9 \text{DEA}_{it} + \varepsilon_{it} \end{aligned} \quad \text{-----}(4)$$

โดยที่

RealGPPPC _{it}	=	ผลิตภัณฑ์มวลรวมที่แท้จริงของจังหวัดต่อหัวของจังหวัด i ณ ปีที่ t
FD _{it}	=	การกระจายอำนาจทางการคลังไม่รวมเงินอุดหนุนของจังหวัด i ณ ปีที่ t
FDG _{it}	=	การกระจายอำนาจทางการคลังรวมเงินอุดหนุนของ จังหวัด i ณ ปีที่ t
PY _{it}	=	รายได้ครัวเรือนต่อเดือนต่อหัวของจังหวัด i ณ ปีที่ t
Credit _{it}	=	จำนวนสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ของจังหวัด i ณ ปีที่ t
ESTB _{it}	=	จำนวนสถานประกอบการของจังหวัด i ณ ปีที่ t
ELECT_SOLD _{it}	=	ปริมาณจำหน่ายไฟฟ้าของจังหวัด i ณ ปีที่ t
No_TOURISM _{it}	=	จำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัด i ณ ปีที่ t
POP _{it}	=	จำนวนประชากรของจังหวัด i ณ ปีที่ t
DEA _{it}	=	ค่าประสิทธิภาพเชิงเทคนิคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัด i ปีที่ t
ε _{it}	=	Error Term
d	=	ผลต่างของตัวแปร ณ เวลา t และ t-1

หลังจากนั้นได้ทดสอบความเหมาะสมของแบบจำลอง Fixed Effect และ Random Effect โดยใช้ Hausman Test เพื่อให้ได้แบบจำลองที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด รวมทั้งทดสอบข้อกำหนดเพื่อควบคุมตัวแปร ให้เป็นไปตามข้อตกลง ได้แก่ Multicollinearity, Heteroscedasticity, Autocorrelation และ Unit Root

ผลการวิจัย

1. ค่าประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยวิธี Data Environment Analysis (DEA) ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการคำนวณประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยวิธี DEA ตั้งแต่ปี 2553-2560 พบว่าค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเท่ากับ 1 ซึ่งสะท้อนความมีประสิทธิภาพ หรือมีผลการดำเนินงานที่ดีที่สุด (Best Practices) มีจำนวน 10 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ชัยนาท ชัยภูมิ นนทบุรี พัทลุง ภูเก็ต ลำปาง สมุทรสงคราม สิงห์บุรี และสุรินทร์

2. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการกระจายอำนาจทางการคลัง ประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

2.1 ผลการศึกษาการกระจายอำนาจทางการคลัง ประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ตัวแปรการกระจายอำนาจทางการคลังไม่รวมเงินอุดหนุน (FD) ซึ่งพิจารณาเฉพาะภาษีที่องค์กรปกครองท้องถิ่นจัดเก็บเองเทียบกับรายได้รวม มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ตัวแปรการกระจายอำนาจทางการคลังรวมเงินอุดหนุน (FDG) ซึ่งพิจารณาภาษีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเองรวมกับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลาง เทียบกับรายได้รวม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ

ตัวแปรประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (DEA) ที่คำนวณได้จากส่วนที่ 1 มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับตัวแปรอื่นที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ครัวเรือนต่อเดือนต่อหัว (PY) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการบริโภคทางด้านเศรษฐศาสตร์ที่ว่าเมื่อประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ทำให้ความสามารถในการใช้จ่ายใช้สอยเพิ่มขึ้น และส่งผลต่อเนื่องไปยังการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังมีตัวแปรอื่นที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ปริมาณจำหน่ายไฟฟ้า (ELEC_SOLD) และจำนวนนักท่องเที่ยว (No_TOURISM) สำหรับตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ได้แก่ จำนวนประชากร (POP) ทั้งนี้เกิดจากผลิตภาพ (Productivity) ของประชากรไทยที่ลดลง รวมถึงขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะ (Skilled Labor) ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญตามที่ Jitsuchon (2012) ได้ให้ข้อสังเกตว่า หากไทยจะยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจ จะต้องเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มากขึ้น ส่วนตัวแปรอื่นที่ใช้ทดสอบความสัมพันธ์แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ (Credit) จำนวนสถานประกอบการ (ESTB) สำหรับรายละเอียดค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต่างๆ ตามแบบจำลอง แสดงรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับแบบจำลองการขยายตัวทางเศรษฐกิจด้วย Random Effect Model

Independent Variables	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
Constant	0.0099 0.0000	0.0091 0.0000	0.0096 0.0000	0.0086 0.0000	0.0087 0.0000	0.0087 0.0000	0.0036 0.0260	0.0018 0.2970	0.0182 0.1560
dlog(FD)	-0.0028 0.8550	-0.0083 0.5940	-0.0094 0.5380	-0.0059 0.6990	-0.0061 0.6870	-0.0059 0.7000	-0.0082 0.5760	-0.0041 0.7780	-0.0035 0.8100
dlog(FDG)	- -	0.0953** 0.0020	0.0863** 0.0040	0.0740** 0.0140	0.0750** 0.0150	0.0746** 0.0150	0.0573* 0.0550	0.0571* 0.0540	0.0540* 0.0690
dlog(POP)	- -	- -	0.4695** 0.0000	0.4652** 0.0000	0.4658** 0.0000	0.4680** 0.0000	0.5939** 0.0000	0.5899** 0.0000	0.5783** 0.0000
dlog(PY)	- -	- -	- -	0.0971** 0.0010	0.0982** 0.0010	0.0980** 0.0010	0.1000** 0.0010	0.0870** 0.0030	0.0876** 0.0030
dlog(Credit)	- -	- -	- -	- -	-0.0051 0.8630	-0.0047 0.8760	-0.0237 0.4120	-0.0273 0.3410	-0.0271 0.3460
dlog(ESTB)	- -	- -	- -	- -	- -	0.0048 0.8010	0.0018 0.9230	0.0019 0.9160	0.0016 0.9320
dlog(ELECT_SOLD)	- -	- -	- -	- -	- -	- -	0.3276** 0.0000	0.3124** 0.0000	0.3109** 0.0000
dlog(No_TOURISM)	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- 0.0050	0.0562** 0.0040	0.0571** 0.0040
DEA	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	-0.0180 0.1980
R ²	0.0001	0.0179	0.0614	0.0806	0.0806	0.0807	0.1477	0.1605	0.1632
Obs	532	532	532	532	532	532	532	532	532
No of province	76	76	76	76	76	76	76	76	76
Prob (F-statistic)	0.8554	0.0080	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000

หมายเหตุ t-statistic คือ ตัวเลขที่อยู่ในวงเล็บ, ** มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% * มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 90%

2.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของการกระจายอำนาจทางการคลังเพื่อช่วยส่งเสริมการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 รัฐบาลกลางควรเพิ่มเงินอุดหนุนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น โดยเฉพาะเงินอุดหนุนทั่วไป (General Grant) เนื่องจากเป็นเงินอุดหนุนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการใช้จ่ายเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น รวมถึงลักษณะของเงินอุดหนุนทั่วไปตามทฤษฎีเงินอุดหนุน (Theory of Grant) ยังมีการกระจายอำนาจมากที่สุดเมื่อเทียบกับเงินอุดหนุนประเภทอื่น เพราะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น (Income Effect) โดยไม่กระทบต่อระดับราคาหรือต้นทุนในการผลิตสินค้าสาธารณะ (No Price Effect) นอกจากนี้ งานศึกษาของ Wiwatchankij (2005) พบว่าเงินอุดหนุนทั่วไปส่งผลให้ขนาดของรัฐบาลเล็กลงเมื่อเทียบกับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เพราะผู้บริหารท้องถิ่นสามารถกำหนดนโยบายที่มีประสิทธิภาพตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การจัดสรรเงินอุดหนุนควรกำหนดสูตรที่ชัดเจน เพื่อเพิ่มความโปร่งใสในการจัดสรร สร้างความแน่นอนของรายได้ และลดการแทรกแซงทางการเมือง

นอกจากนี้ ต้องปรับปรุงกฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากเดิมที่เป็นลักษณะเหมือนกันทุกท้องถิ่น (One size fit all) ให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับบริบทของแต่ละท้องถิ่นซึ่งแตกต่างกัน โดยอาจเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการตัดสินใจ และให้อิสระในการดำเนินนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

อภิปรายผล

1. ประเด็นการศึกษาประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละจังหวัดของไทยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ของการวิจัย พบว่าค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพที่ดีที่สุดมีจำนวน 10 จังหวัด ขณะที่จังหวัดที่มีประสิทธิภาพรองลงมาคือมีค่าประสิทธิภาพระหว่าง $0.9 < 0.9999$ จำนวน 36 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 47.4 ของจำนวนตัวอย่าง จังหวัดที่มีค่าประสิทธิภาพระหว่าง $0.8 < 0.8999$ จำนวน 27 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 35.5 ของจำนวนตัวอย่าง ขณะที่จังหวัดที่มีประสิทธิภาพน้อยที่สุด 3 อันดับสุดท้ายได้แก่ อำนาจเจริญ มุกดาหาร และแม่ฮ่องสอน ทั้งนี้ค่าประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละจังหวัดแสดงตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดต่างๆ ระหว่างปี 2553-2560

ค่าประสิทธิภาพ	รายชื่อจังหวัด
1.0000	กรุงเทพ ชัยนาท ชัยภูมิ นนทบุรี พัทลุง ภูเก็ต ลำปาง สมุทรสงคราม สิงห์บุรี สุรินทร์
$0.9 < 0.9999$	สมุทรปราการ บุรีรัมย์ สมุทรสาคร ลำพูน นครสวรรค์ ชลบุรี ปทุมธานี ศรีสะเกษ แพร่ กระบี่ มหาสารคาม อ่างทอง ร้อยเอ็ด สกลนคร ปัตตานี สุพรรณบุรี นครปฐม นราธิวาส อุตรดิตถ์ พะเยา พระนครศรีอยุธยา ชุมพร นครศรีธรรมราช เพชรบูรณ์ ฉะเชิงเทรา หนองคาย ดาก สระแก้ว กาฬสินธุ์ ลพบุรี อุตรธานี หนองบัวลำภู เชียงราย ขอนแก่น อุบลราชธานี ราชบุรี
$0.8 < 0.8999$	พิจิตร นครนายก อุทัยธานี สตูล ตราด เลย นครราชสีมา ยโสธร ปราจีนบุรี เชียงใหม่ สุโขทัย เพชรบูรณ์ นครพนม พิษณุโลก จันทบุรี พังงา ประจวบคีรีขันธ์ ตรัง สงขลา ระยอง น่าน สระบุรี สุราษฎร์ธานี กาญจนบุรี ระนอง ยะลา กำแพงเพชร
$0.7 < 0.7999$	อำนาจเจริญ มุกดาหาร แม่ฮ่องสอน

2. ประเด็นการศึกษาผลของการกระจายอำนาจทางการคลัง ประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และนำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

2.1 ผลการศึกษาพบว่า การกระจายอำนาจทางการคลังไม่รวมเงินอุดหนุนไม่มีนัยสำคัญต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ สอดคล้องกับงานของ Baskaran and Feld (2013) และ Adefeso (2014) นอกจากนี้ ผลจากการศึกษาพบว่าเงินอุดหนุนมีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจขยายตัว ซึ่งสอดคล้องกับ Yushkov (2015) อย่างไรก็ตาม นอกเหนือไปจากเป้าหมายการขยายตัวทางเศรษฐกิจแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องพิจารณาในมิติอื่นเพิ่มเติมด้วย เช่น การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การกระจายรายได้ และการจัดสรรทรัพยากร รวมถึงต้องคำนึงถึงหลักการพื้นฐานที่ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพึ่งพาตนเองได้ในทางการคลังในการสนับสนุนการใช้จ่ายตามภารกิจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย สำหรับประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (DEA) พบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องกฎระเบียบที่กำหนดจากรัฐบาลกลาง ทำให้ขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน รวมถึงข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณ ทำให้ไม่สามารถใช้จ่ายเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ดังนั้นในอนาคตจึงต้องทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความคล่องตัว เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ประเด็นการให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของการกระจายอำนาจทางการคลังเพื่อส่งเสริมการขยายตัวทางเศรษฐกิจตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ของการวิจัย จึงนำไปสู่ข้อเสนอแนะต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.2.1 การออกแบบการกระจายอำนาจทางการคลังให้มีความเหมาะสมเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการกระจายอำนาจด้านรายได้และรายจ่าย การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างชัดเจน จะทำให้ทราบถึงขนาดและความจำเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ผลิตสินค้าและบริการสาธารณะ เพื่อให้เกิดการแข่งขันกัน (Inter-jurisdictional Competition) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงสร้างกลไกการตรวจสอบและถ่วงดุลนักการเมืองที่ทุจริตเพราะเป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจ และส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (Adefeso, 2014)

2.2.2 การเพิ่มรายได้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีให้มากขึ้น Chinnasri, Ruangsom and Mala (2015) เสนอให้เพิ่มการประชาสัมพันธ์การชำระภาษีผ่านช่องทางต่างๆ และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมและรับรู้การนำเงินภาษีไปใช้ประโยชน์ สำหรับแนวทางในการพัฒนาแหล่งรายได้ Pattamasiriwat (2008) เสนอให้มีการปรับปรุงภาษีทรัพย์สิน ซึ่งเดิมจัดเก็บในรูปภาษีโรงเรือนและที่ดินและภาษีบำรุงท้องที่บนฐานรายได้ (Income Base) ให้เปลี่ยนวิธีการโดยยึดเอามูลค่าสินทรัพย์เป็นฐานการคำนวณ นอกจากนี้ ควรเพิ่มรายได้โดยการให้เงินอุดหนุน เนื่องจากสนับสนุนผลการศึกษา และยังคงสอดคล้องกับ Yushkov (2015) ที่เสนอให้เพิ่มเงินอุดหนุนเพราะมีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจขยายตัว

2.2.3 การใช้จ่ายเงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมุ่งเน้นการเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) ให้กับทรัพยากรมนุษย์และสาธารณูปโภคในท้องถิ่น ทั้งนี้เพราะทรัพยากรมนุษย์เป็นพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจ Jitsuchon (2013) มองสาเหตุที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยขยายตัวในอัตราต่ำในช่วงที่ผ่านมา เนื่องจากแรงงานไทยขาดคุณภาพ ขาดการพัฒนาและปรับปรุงทุนมนุษย์ (Human Capital) ขณะที่ Thawornkrai Wong, Sirilai and Kedpittaya (2011) ได้ศึกษาการลงทุนภาครัฐในสาธารณูปโภคพบว่า มีส่วนช่วยการลงทุนภาคเอกชน และเพิ่มผลิตภาพแรงงาน (Labor Productivity) สอดคล้องกับ Nguyen and Anwar (2011) ที่เสนอว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเพราะมีความจำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ

นอกจากนี้รัฐบาลกลางควรเข้าช่วยส่งเสริมเพื่อลดผลกระทบจากภายนอก (Externality) จากการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง

2.2.4 ผลการศึกษานำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า ควรเพิ่มเงินอุดหนุนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ต้องคำนึงถึงหลักการพื้นฐานที่ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพึ่งพาตนเองได้ (Self-governing) ไม่ควรเป็นเพียงหน่วยรับจ่ายของรัฐบาล แต่ต้องให้มีอำนาจในการควบคุมและมีส่วนร่วมในการใช้จ่ายเงินงบประมาณเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ขณะเดียวกันควรกระจายอำนาจทางการบริหารและการปกครองควบคู่กัน (Filippetti & Sacchi, 2016) โดยสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อตรวจสอบ ถ่วงดุลการใช้อำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

งานศึกษานี้ใช้หน่วยการวิเคราะห์ระดับจังหวัด อย่างไรก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละจังหวัดมีความแตกต่างหลากหลาย จำเป็นต้องนำข้อเสนอแนะมาประยุกต์ใช้ เพราะมีข้อจำกัดและบริบทที่แตกต่างกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรเพิ่มการวัดการกระจายอำนาจทางด้านรายจ่าย (Expenditure Decentralization) เนื่องจากรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สะท้อนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่นว่าใช้งบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นหรือไม่

2.2 ควรเพิ่มตัวแปรเงินอุดหนุนประเภทต่างๆ เช่น เงินอุดหนุนทั่วไป และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เพราะเงินอุดหนุนเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใช้สำหรับการพัฒนาท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- Adefeso, H. A. (2014). Local Decentralization and Economic Growth in Nigeria. *ACTA Universitatis Danubius*, 10(3), 102-115.
- Baskaran, T. and Feld, L. P. (2013). Fiscal Decentralization and Economic Growth in OECD Countries: Is there a Relationship? *Public Finance Review*, 41(4), 421-445.
- Bodman, P. (2011). Fiscal Decentralization and Economic Growth in the OECD. *Applied Economics*, 43, 3021-3035.
- Chinnasri, W., Ruangsom, W., and Mala, T. (2015). Enchaining Effectiveness in Revenue Collections of Local Authorities. *Journal of Politics and Governance*, 6(1), 184-201. (in Thai)
- Filippetti, A. and Sacchi, A. (2016). Decentralization and Economic Growth Reconsidered: The Role of Regional Authority, *Environment and Planning: Government and Policy*, 34(8), 1793-1824.
- Jitsuchon S. (2012). Thailand in a Middle-Income Trap. *Thailand Development Research Institute Quarterly Review*, 27(2), 13-20.

- Jitsuchon, S. (2013). *The Public Policy Project to Raise Thailand to Escape the Middle-income Trap*. Bangkok: Good Public Policy Support Plan and Thai Health Promotion Foundation. (in Thai)
- Musgrave, R. A. (1959). *The Theory of Public Finance*. New York: McGraw-Hill.
- Nguyen, L. P. and Anwar, S. (2011). Fiscal Decentralization and Economic Growth in Vietnam, *Journal of the Asia Pacific Economy*, 16(1)1, 11, 3–14.
- Oates, W. E. (1972). *Fiscal Federalism*, Princeton University. New York: Harcourt Brace Jovanovich.
- Pattamasiriwat, D. (2008). *Local Public Finance: Gather Research Articles to Increasing Local Empowerment*. 3rd ed. Bangkok: P.A. Living. (in Thai)
- Thawornkrai Wong, S., Sirilai, B., and Kedpittaya, T. (2011). *Step over Middle Income Trap: The Role of Investment in Infrastructure (Growth Management for Thailand: The Role of Infrastructure): Economic Analysis Review*. Bangkok: Bank of Thailand. (in Thai)
- Wiwatankij, T. (2005). *The Effects of Fiscal Decentralization to Local Government on Size of Government under Leviathan Hypothesis: Thailand Case Study Between A.D. 1998-2002*. Thesis of the Degree of Master of Economics Program in Economics. Bangkok: Thammasat University. (in Thai)
- Wongsindhuwiseth, P. and Charunpipatkul, N. (2017). Middle Income Trap: Economic Traps Awaiting Through. *Economic Analysis Review: Bank of Thailand*, 7 November 2017, 1-4. (in Thai)
- Yushkov, A. (2015). Fiscal Decentralization and Regional Economic Growth: Theory, Empirics, and the Russian Experience. *Journal of Economics*, 1(4), 404-418.